

Éliya — Nambala ya Kumi na Mbili

Mupata wese uchasimudzwa.

Jeff Pippenger

2023-10-17

Tiri kuramba tichitarisa Erija sechiratidzo chechiporofita. Erija akazivisa kuna Ahabhu kuti kwaisazova nemvura, kunze kwokunge ari iye ataura, kwemakore matatu.

Na Eliya, M’Tishbi, wa miongoni mwa wakazi wa Gileadi, akamwambia Ahabu, Kama Bwana, Mungu wa Israeli, aishivyo, ambaye ninasimama mbele zake, hakutakuwa na umande wala mvua miaka hii, ila kwa neno langu. 1 Wafalme 17:1.

Kristu anatizivisa mubhuku raRuka kuti makore matatu iwayo akanga ari makore matatu nehafu chaizvoizvo.

Iye akati, Zvirokwasvo ndinoti kwamuri, hakuna muporofita anogamuchirwa munyika yake pachake. Asi ndinokuudzai chokwadi, chirikadzi zhinji dzaiva muIsraeri pamazuva aEriya, denga parakavharwa makore matatu nemwedzi mitanhatu, nzara huru payakanga iri pamusoro penyika yose; asi Eriya haana kutumwa kune mumwe wavo, kunze kwekuSarepta, guta reSidhoni, kumukadzi akanga ari chirikadzi. Ruka 4:24–26.

Miaka mitatu na nusu ilitukia katika wakati wa Ahabu na Yezebeli; kwa hivyo ikitambulisha ile miaka mitatu na nusu ya kinabii tangu 538 hadi 1798, wakati upapa, uliowakilishwa kama Yezebeli katika kanisa la Thiatira, ulipotawala katika Enzi za Giza.

Asi ndine zvinhu zvishoma zvandinopikisa kwauri, nokuti unotendera mukadzi uya Jezebheri, anozviti muporofitakadzi, kuti adzidzise nokunyengera varanda vangu kuti vaite upombwe nokudya zvinhu zvakabayirwa kuzvifananidzo. Uye ndakamupa nguva yokuti atendeuke paupombwe hwake; asi haana kutendeuka. Tarira, ndichamuwisira panhovo, navanofambidzana naye muupombwe ndichavaisa mukutambudzika kukuru, kana vasingatendeuki pamabasa avo. Uye vana vake ndichavauraya norufu; uye machechi ose achaziva kuti ini ndini iye anoongorora itsvo nemwoyo; uye ndichapa mumwe nomumwe wenyu zvakafanira mabasa enyu. Zvakazarurwa 2:20–23.

Nguva ya Yezebeli “yokuti atendeuke” yakanga iri makore matatu nehafu mumazuva aEriya, uye makore matatu nehafu echiporofita kubva muna 538 kusvika muna 1798 munguva dzeRima dzeikutambudzwa kweupapa. Kurangwa kwaYezebeli nemadzimambo eEurope akaita upombwe naye, kwaiva kukandirwa pamubhedha wedambudziko nerufu rwevana vake. Munguva dzeRima maivawo nemweya yakatendeka yakanga yakandirwawo pamubhedha wedambudziko, asi ivo vaizorarama. Pakukandirwa pamubhedha wedambudziko, mugumo woupenyu kune vakatendeka kana rufu kune vasina kutendeka waibva pa“mabasa” avo. Mubhedha wedambudziko wevakatendeka wakabereka kutsungirira noupenyu. Mubhedha wavo wedambudziko waizoguma kwava pedyo nokupera kwemakore matatu nehafu, Eriya asati abva paSarepta kuti arayire Ahabhi kuti adanidze Israeri yose kuGomo reKarimeri.

“Kutambudzwa kwekereke hakuna kuenderera mberi mukati mangu yose yemakore 1260. Mwari, netsitsi kuna vanhu Vake, vakapfupisa nguva yokuedzwa kwavo kunopisa. Pakufanotaura nezve ‘kutambudzika kukuru’ kwaizowira kereke, Muponesi akati: ‘Dai mazuva iwayo asina kupfupikiswa, pangadai pasina munhu aiponeswa; asi nokuda kwavasanangurwa mazuva iwayo achapfupikiswa.’ Mateo 24:22. Kubudikidza nesimba reReformation, kutambudzwa kwakasvika pakuguma kusati kwasvika 1798.” The Great Controversy, 266, 267.

Kuhukumiwa kwa “kitanda cha dhiki” kwa upapa kunge “waua watoto wake kwa mauti,” lakini hukumu ya “kitanda cha dhiki” ilikuwa na ahadi ya uzima kwa wale ambao matendo yao yalidhihirisha uaminifu wao, kama ilivyoonyeshwa katika kifo cha mwana wa mjane wa Sarepta.

Zvino zvakaitika shure kwezvinhu izvi kuti mwanakomana womukadzi, tenzikadzi wemba, akarwara; uye kurwara kwake kwakava kukuru kwazo zvokuti mukanga musisina kufema maari. Zvino akati kuna Eria, Ndine mhaka yei newe, iwe munhu waMwari? Wauya kwandiri kuzoyeuchidza chivi changu, nokuuraya mwanakomana wangu here? Iye akati kwaari, Ndipe mwanakomana wako. Akamubvisa pachipfuva chake, akamutakura akakwira naye kuimba yapamusoro kwaigara, akamuradzika pamubhedha wake. Akachema kuna Jehovha, akati, Haiwa, Jehovha Mwari wangu, makatounganisirawo chirikadzi yandiri kugara nayo zvakaipa, nokuuraya mwanakomana wayo here? Akazvambarara pamusoro pomwana katatu, akachema kuna Jehovha, akati, Haiwa, Jehovha Mwari wangu, ndinokumbira kwamuri, mweya womwana uyu ngaudzokerezve maari. Jehovha akanzwa inzwi raEria; mweya womwana ukadzokerezve maari, akararama. Eria akatora mwana, akamuburutsa kubva muimba yapamusoro akamuisa mumba, akamupa kuna mai vake; Eria akati, Tarira, mwanakomana wako mupenyu. Mukadzi akati kuna Eria, Zvino ndinoziva neizvi kuti iwe uri munhu waMwari, uye kuti shoko raJehovha riri mumuromo mako ichokwadi. 1 Madzimambo 17:17–24.

Mfelokazi wakazindikira kuti Eliya wakawa “munthu wa Chiuta,” pakuti “mazgu gha Yehova” agho ghakaweluska mwana wake ku umoyo, ghakawa mazgu gha “unenesko.” Ndongomeko ya nthowa zitatu ya Eliya kujitanda pa mwana wa mfelokazi yikapulikikwa na mfelokazi kuti ni “mazgu” agho ghakawa mu mlomo wa Eliya nga ni “unenesko.” Lizgu la Chihebere “emeth,” likung’anamulika mu ndime iyi kuti “unenesko,” ndipo likwimira nkhangono yakulenga ya Alfa na Omega. Ni lizgu la Chihebere ilo likapangika na kalata yakwamba, ya nambara thalente, na yakumalira ya alifabeti ya Chihebere, ndipo likwimira Nkhongono iyo yingawuska wakufwa na kuwaweluska ku umoyo.

Okutendeka kuli lyaakulikilwa, mbubonya mbuli ku bashaabushimbe mu “mwanya” gwa mukuungulukila ogwakiikirizibwa ni myaka esatu n’ekitundu, baafuna omusango ogw’ “kitanda kya kulabirako obubabare.” Olufu lwe lwali omugabo gw’abaana b’ekibiina ekyagoberera omukazi omwenzi eyakola obwenzi era n’ayigiriza enyigiriza ez’obupagaani. Obulamu bwahaibwe ekibiina ekindi ekyagoberera obulagirizi bwa Eriya, era ne bakkiriza Ekigambo eky’ “mazima.”

Mureri akanga ateyerera murairo waEriya wokuti amunzire mvura shoma nokumupa chingwa, uye kuteerera kwake kushoko romuprofitu kunomirira vakatendeka vari muNguva dzeRima

dzeTiatira. (Zvakafanira kucherechedzwa kuti apo Eriya anoraira mureri kuti atange amupa zvokudya, uye pashure pachu achidyisa mwanakomana wake pamwe naye pachake, chinomiririrwa ndechokuti Eriya ndiye anotanga kugamuchira zvokudya kuti adye. Ndiye anotanga kugamuchira shoko, uye pashure pachu kereke.) Tinoziviswa kuti mabasa avakatendeka akanga ari makuru pakuguma kupfuura pakutanga.

Uye kunyora kungirozi yekereke iri muTiatira uchiti: Izvi ndizvo zvinotaura Mwanakomana waMwari, ane meso akaita somurazvo womoto, uye tsoka dzake dzakafanana nendarira yakaisvonaka; Ndinoziva mabasa ako, norudo, nokushumira, nokutenda, nokutsungirira kwako, namabasa ako; uye okupedzisira kupfuura okutanga. Zvakazarurwa 2:18, 19.

Vakatendeka vakaratidza “mabasa” akanaka mukati me“nguva” iyo upapa hwakapiwa kuti hupfidze, asi mabasa avo pakupedzisira akanga “akawanda kupfuura okutanga.” Sezvo “nguva” yacho yakanga yava kuguma, Kristu akatuma nyenyedzi yamangwanani yokuvandudzwa, yakatanga basa rokurega kushivirira upapa, uhwo hwaidzidzisa kereke “kuita upombwe, nokudya zvinhu zvakabayirwa kuzvifananidzo.”

Uyo anokunda, nokuchengeta mabasa angu kusvikira kumugumo, ndichamupa simba pamusoro pamarudzi; uye achavatonga netsvimbo yesimbi; semidziyo yomuumbi vachapwanywa zvimedu-zvimedu; sezvandakagamuchira ini kuna Baba vangu. Uye ndichamupa nyamasase. Uyo ane nzeve, ngaanzwe zvinorehwa noMweya kumachechi. Zvakazarurwa 2:26–29.

Khristasi wakuwa “zvinhu zvishoma zvaaipikisa” pamusoro pevakanga vakatendeka pakutanga kwe“nguva” yakanga yapiwa upapa kuti hupfidze, nokuti vakanga vabvumira Jezebheri “anozviti muprofitakadzi, kuti adzidzise nokunyengera varanda vangu kuti vaite upombwe, uye kuti vadye zvakabairwa zvifananidzo.” Asi pakuguma kwe“nguva” iyoyo, vakatendeka vaizorega kutambura vachirega upapa huchiramba huri mberi nokunyengera kwahwo.

“Muzana remakore regumi namana kwakabuda muEngland ‘nyeredzi yamangwanani yeShanduko yeKutenda.’ John Wycliffe akanga ari mutauri wokutanga weshoko rokushandurwa, kwete weEngland chete, asi wechiKristudhomu chose. Kuramba kukuru Roma kwaakabvumirwa kutaura kwaisazombonyaradzwa. Kuramba ikoko kwakazarura kurwa kwaizoguma nokusunungurwa kwavanhu pachavo, kwamachechi, nokwamarudzi.” The Great Controversy, 80.

Zvekudya zvinodyiwa navaranda vaMwari idzidziso kana shoko ravanogamuchira. Upombwe ndihwo kushandisa kwesimba rehurumende nekereke kuti ikwanise kumanikidza kutevedzerwa kwedzidziso dzayo dzekunamata zvidhori. Munguva ye“nzvimbo” yakapiwa Jezebheri kuti atendeuke, kereke yakatizira murenje kuti iwane dziviriro.

Mukadzi akatizira kurenje, kwaakanga aine nzvimbo yaakagadzirirwa naMwari, kuti vamutarisire ipapo kwemazuva ane chiuru chimwe namazana maviri namakumi matanhatu.... Uye mukadzi akapiwa mapapiro maviri egondo guru, kuti abhururukire kurenje, kunzvimbo yake, kwaanodyiswa kwenguva, nenguva, nehafu yenguva, kubva pachiso chenyoka. Nyoka ikabudisa mumuromo mayo mvura sorwizi ichitevera mukadzi, kuti amutakurwe

nemafashamo. Asi nyika ikabatsira mukadzi, nyika ikashamisa muromo wayo, ikamedza rwizi rwakanga rwabudiswa neshato mumuromo mayo. Zvakazarurwa 12:6, 14–16.

Panguva yokutambudzwa kwaJezebheri naAhabhu, Obhadhiya akamiririra kudzivirirwa kwakapiwa nerenje munguva yekutonga kweupapa.

Ndipo Ahabu akamwita Obadia, ambaye alikuwa msimamizi wa nyumba yake. (Basi Obadia alimcha sana Bwana; kwa maana ikawa, wakati Yezebeli alipowaua manabii wa Bwana, Obadia akawachukua manabii mia moja, akawaficha hamsini hamsini katika pango, akawalisha mkate na maji.) 1 Wafalme 18:3, 4.

Basa raObhadhia rokuviga vaporofita nemapoka evanhu makumi mashanu mumapako chiratidzo chenzvimbo iri murenje yakagadzirirwa naMwari kuti afudze vakatendeka, avo vakaramba kudya dzidziso dzoupapa uye vakarambawo kugamuchira ukama husina utsvene hunomiririrwa noupfambi hwaro nemadzimambo eEurope. Nguva yakarairwa Eria kuti aende kuchirikadzi yeSarepta kuti awane zvokudya nokudzivirirwa kubva kuna Jezebheri naAhabhu, ndiyo nguva yakatizira kereke murenje, uye nzvimbo yavakagadzirirwa naMwari yakamiririrwa nebasaraObhadhia.

Nzvimbo yokuvanda yaEria paSarepta, inonzi “Zarephath” muchiHebheru, inoreva kunatswa. Nguva yakanga yapihwa Jezebheri yokutendeuka payakaguma, Eria akaenda kuna Obhadhia akarayira Ahabhu kuti aunganidze vaIsraeri vose kuKarimeri.

Obhadhiya paaiva munzira, tarirai, Erija akasangana naye; uye akamuziva, akawira pasi nechiso chake, akati, Ndimi here ishe wangu Erija? Akamupindura akati, Ndini; enda, undoudza ishe wako, Tarirai, Erija ari pano. 1 Madzimambo 18:17, 18.

Nthawi ya Eliya limodzi ndi mkazi wamasiye wa ku Sarepta ikuyimira Nthawi za Mdimu. M’nkhani ya Eliya ndi mkazi wamasiye uja, iye anali kutola timitengo tiwiri, popeza anali pafupi kufa. Mkazi wamasiye, m’ulosi, amayimira mpingo, ndipo iye anayimira mpingo wa m’chipululu umene unali pafupi kufa.

Uye engilosini yebandla laseSardesi loba, ukuthi: Nakhu okushiwo nguyena oneMimoya eyisikhombisa kaNkulunkulu, lezinkanyezi eziyisikhombisa: Ngiyayazi imisebenzi yakho, ukuthi uledumela lokuthi uyaphila, kanti ufile. Qaphela, uqinise okuseleyo osekuseduze lokufa; ngoba kangitholanga imisebenzi yakho iphelele phambi kukaNkulunkulu. IsAmbulo 3:1, 2.

Iye “a o kokotela tinkuni letimbirhi”, naswona a ri karhi a lunghekela rifu ra yena loko Eliya a n’wi kavanyeta.

Ndipo izwi raJehovha rakasvika kwaari richiti, Simuka, uende kuZarefati, riri reZidhoni, ugare ikoko; tarira, ndaraira chirikadzi ikoko kuti ikuchengete. Naizvozvo akasimuka, akaenda kuZarefati. Zvino paakasvika pasuo reguta, tarira, chirikadzi yakanga iripo ichinhonga huni; akamudana akati, Ndikumbirawo, ndivigirewo mvura shoma mumudziyo, kuti ndinwe. Zvino achiri kuenda kunoitora, akamudana akati, Ndikumbirawo, ndivigirewowo chimedu chechingwa muruoko rwako. Iye akati, NaJehovha Mwari wako mupenyu, handina chingwa

chakabikwa, asi tsama shoma youpfu mumudziyo, namafuta mashoma muchinu; zvino tarira, ndiri kuunganidza huni mbiri, kuti ndipinde ndigobikira ini nomwanakomana wangu, kuti tidye, tigofa. 1 Madzimambo 17:8–12.

Chirikadzi yeSarepta yakanga ichiunganidza “tsvimbo mbiri.” Chirikadzi iyi inomirira vakatendeka panguva yaJezebheri. Mwanakomana wayo anomirira avo, mukati menhorondo yeTiatira, vakafa vaine chipikirwa chokuti vachamutswa murumuko rwokutanga.

Uye ndakaona zvigaro zvoushe; vakagara pamusoro pazvo, vakapiwa kutonga; uye ndakaona mweya yevakanga vagurwa misoro nokuda kwouchapupu hwaJesu, nokuda kweshoko raMwari, nevakanga vasina kunamata chikara, kana mufananidzo wacho, kana kugamuchira mucherechedzo waro pahuma dzavo kana pamaoko avo; vakararama vakatonga pamwe naKristu kwemakore ane chiuru. Asi vamwe vakafa havana kuzorarama zvakare kusvikira makore ane chiuru apera. Uku ndiko kumuka kwokutanga. Wakaropafadzwa uye mutsvene ndiye ane mugove mukumuka kwokutanga; pamusoro pavadaro rufu rwechipiri haruna simba, asi vachava vaprista vaMwari navaKristu, uye vachatonga pamwe naye kwemakore ane chiuru. Zvakazarurwa 20:4–6.

မုဆိုးမသည်လည်း စာရဒ်၌ရှိသော ထိုက်တန်၍ အဖူ၍ခင်အဝတ်တန်ဆာများကို ပေးအပ်ခံရသော လူနည်းစုကို ကိုယ်စားပြုသည်။

Une mazina mashoma kunyange muSardisi asina kusvibisa nguo dzavo; uye vachafamba neni vakapfeka zvichena, nokuti vakafanirwa nazvo. Uyo anokunda, ndiye achapfekedzwa nguo chena; uye handingazombodzimi zita rake mubhuku roupennyu, asi ndichapupura zita rake pamberi paBaba vangu, napamberi pevatumwa vavo. Zvakazarurwa 3:4, 5.

Avo vaive muchechi yechina yeTiatira, vakafa vakatendeka, vachimirirwa nemwanakomana wechirikadzi, vakapiwa nguo chena muchisimbiso chechishanu.

Na paakazarura chisimbiso chechishanu, ndakaona pasi peatari mweya yevaya vakanga vaurayiwa nokuda kweshoko raMwari, uye nokuda kweuchapupu hwavakanga vakabata; vakadanidzira nenzwi guru, vachiti: Kusvikira rinhi, imi Ishe, muri mutsvene uye vechokwadi, musingatongi nokutsiva ropa redu kuna avo vagere panyika? Uye mumwe nomumwe wavo akapiwa nguvo chena; zvikarehwa kwavari kuti vazorore havo chinguva chiduku, kusvikira vamwe varanda pamwe chete navo navanun'una vavowo, vaizourayiwa sezvavakaitwa ivo, vazadziwa. Zvakazarurwa 6:9–11.

Vakafira kutenda vemunguva dzeRima vakapiwa nguvo chena, uye vakaudzwa kuti vazorore mumakuva avo, kusvikira rimwe boka revakafira kutenda nevapapa raizourayiwa, sezvavakanga vaurayiwa. Vakanga vaurayiwa neupapa mukati menguva yemakore matatu nehafu, uye vakavimbiswa kuti upapa hwaizotongwa pakupedzisira, asi kwete kusvikira rimwe boka rechipiri revakafira kutenda nevapapa raizourayiwa, panguva yedambudziko remutemo weSvondo riri kuuya nokukurumidza. Hanzvadzi White inobatanidza chikumbiro chevakafira kutenda chokuti mutongo uuye pamusoro peupapa, nezvikamu zviviri zviru mubhuku raZvakazarurwa.

“Pakazarurwa chisimbiso chechishanu, Johani Muporofita wezvazazarurwa akaona muchiratidzo pasi peatari boka revaya vakaurayiwa nokuda kweShoko raMwari uye nokuda

kweuchapupu hwaJesu Kristu. Mushure maizvozvo kwakatevera zviitiko zvinotsanangurwa muchitsauko chegumi nesere chaZvakazarurwa, apo avo vakatendeka nechokwadi vanodanwa kuti vabude muBhabhironi. [Zvakazarurwa 18:1–5, zvatorwa.]” Manuscript Releases, volume 20, 14.

Chivumbulutso 18:1–5 chikuimira mawu awiri a pa vesi 1 ndi pa vesi 4. Mawu achiwiriwo ndi kuitana kutuluka mu Babulo, ndipo akusonyeza chiyambi cha kuzunzidwa kwa lamulo la Lamlungu, pamene kayendedwe ka mphamvu ka mngelo wachitatu kaitana nkhosa zina za Mulungu kutuluka mu Babulo. Komanso amaika ndime ya chisindikizo chachisanu pa kutsegulidwa kwa chisindikizo chachisanu ndi chiwiri.

“[Chakazarurwa 6:9–11 yakatorwa]. Pano Johane akaratidzwa zviitiko zvakanga zvisiri zvechokwadi panguva iyoyo, asi izvo zvaizovapo mune imwe nguva yaizouya.”

“ପ୍ରକାଶିତ ବାବୁଲ 8:1–4 ଉଦ୍ଧୃତ।” Manuscript Releases, ଖଣ୍ଡ 20, 197.

Muzvakazarurwa, chitsauko 8, ndima 1 kusvika 4, chisimbiso chechinomwe chinovhurwa.

Na alipofungua muhuri wa saba, kukawa na kimya mbinguni kama muda wa nusu saa. Nami nikawaona wale malaika saba wanaosimama mbele za Mungu; nao wakapewa baragumu saba. Na malaika mwingine akaja akasimama madhabahuni, naye alikuwa na chetezo cha dhahabu; naye akapewa uvumba mwingi, ili auweke pamoja na maombi ya watakatifu wote juu ya madhabahu ya dhahabu iliyo mbele ya kiti cha enzi. Na moshi wa ule uvumba, uliokuja pamoja na maombi ya watakatifu, ukapanda mbele za Mungu kutoka mkononi mwa yule malaika. Ufunuo 8:1–4.

Minyengetelo ya vavulawuri va Tinguva ta Munyama, lava eka xilemo xa vuntlhanu va kombelaka leswaku Xikwembu xi tisa vuavanyisi ehenhla ka nghwavava leyi endlaka vumbhisa ni tihosi ta misava, yi tlhandlukela “ehenhla emahlweni ka Xikwembu,” loko xilemo xa vunkaye xi pfuriwa. Mupfuxeto wu hlanganisa ku pfuriwa ka xilemo xa vunkaye ni rito ra vumbirhi ra Nhluvutelo 18, hikuva hi rito ra vumbirhi laha Xikwembu xi tsundzukaka swidyoho swa yena, kutani xi tlhela xi andzisa vuavanyisi bya yena hi kambirhi. Kan’we hikwalaho ka vavulawuri va Tinguva ta Munyama, naswona kan’we hikwalaho ka ku halatiwa ka ngati eka mpfilumpfilu wa nawu wa Sonto.

Ndipo ndakamwa rimwe izwi richibva kudenga, richiti, Budai maari, imi vanhu vangu, kuti murege kugovana muzvivi zvake, uye kuti murege kugamuchira zvirango zvake. Nokuti zvivi zvake zvasvika kudenga, uye Mwari warangarira zvakaipa zvake. Mutsivei sezvaakakutsivai imi, uye mupetepeterei kaviri maererano namabasa ake; mumukombe waakazadza, mumuzadzirei zvakaipetwa kaviri. Zvakazarurwa 18:4–6.

Sardis නි නම වස්තීර අපවීතීර කර නොගන් සුළු පිරිස, 1798 දී අවසන් වූ නියාතීරාගමේ ඉතිහාසයෙන් පිටතට පැමිණි අයව නියෝජනය කරති. ඔවුන් සරණතානි වැන්දඹුව වීසින් නියෝජනය කරනු ලබති; එනම්, 1844 දී විවාහයට යමින් සිටි වැන්දඹුවකි.

“Ukubuyela kukaKristu njengompristi wethu omkhulu endaweni engcwele kakhulu, ukuze kuhlanjululwe indlu engcwele, okuboniswe kuDaniyeli 8:14; ukuza kweNdodana yomuntu kuMdala Wezinsuku, njengoba kuvezwe kuDaniyeli 7:13; kanye nokuza kweNkosi ethempelini layo, okwabikezelwa nguMalaki, kuyizincazelo zesenzakalo esisodwa esifanayo; futhi lokhu kuphinde kufanekiswe ukuza komkhwenyana emshadweni, okwachazwa nguKristu emzekeliseni wezintombi eziyishumi, kuMathewu 25.” The Great Controversy, 426.

Umfelokazi wayelungiselela kudla kwakhe kwekugcina ngaphambi kwekufa kwakhe, ngesikhatsi Eliya amyala kutsi amnikete. Ufanekisa labo labambalwa labetsembekile eThiyathira, sebangena kulabo labambalwa labetsembekile eSardisi labebabutsa “tindvuku letimbili” tekwenta “umlilo”.

“Tisvo ziviviri” zvinomirira dzimba mbiri dzaIsraeri yekare, dzakatsikwa-tsikwa nechihedheni uyezve neupapa, asi dzaifanira kuunganidzwa pamwe chete nokubatanidzwa dzive “tsvimbo imwe,” munhorondo ya1798 kusvika 1844.

Neno la Bwana likanjia tena, kusema, Tena, ewe mwanadamu, jitwalie gongo moja, ukaandike juu yake, Kwa ajili ya Yuda, na kwa ajili ya wana wa Israeli wenzake; kisha utwae gongo jingine, ukaandike juu yake, Kwa ajili ya Yusufu, gongo la Efraimu, na kwa ajili ya nyumba yote ya Israeli wenzake; nawe uyaunge moja kwa jingine yawe gongo moja; nayo yatakuwa kitu kimoja mkononi mwako. Na watoto wa watu wako watakoposema nawe, wakisema, Je, hutatuonyesha maana ya mambo haya? waambie, Bwana MUNGU asema hivi; Tazama, nitalitwaa gongo la Yusufu, lililo mkononi mwa Efraimu, na kabila za Israeli wenzake, nami nitawaweka pamoja nalo, yaani, pamoja na gongo la Yuda, na kuyafanya kuwa gongo moja, nayo yatakuwa kitu kimoja mkononi mwangu. Na hayo magongo unayoandika juu yake yatakuwa mkononi mwako mbele ya macho yao. Ukawaambie, Bwana MUNGU asema hivi; Tazama, nitawatwaa wana wa Israeli kutoka kati ya mataifa, walikokwenda, nami nitawakusanya toka kila upande, na kuwaleta katika nchi yao wenyewe; nami nitawafanya kuwa taifa moja katika nchi ile, juu ya milima ya Israeli; na mfalme mmoja atakuwa mfalme wao wote; wala hawatakuwa tena mataifa mawili, wala hawatagawanywa tena kabisa kuwa falme mbili; wala hawatajitia unajisi tena kwa sanamu zao, wala kwa machukizo yao, wala kwa makosa yao yoyote; bali nitawaokoa kutoka makao yao yote waliyozini humo, nami nitawatakasa; hivyo watakuwa watu wangu, nami nitakuwa Mungu wao. Naye Daudi mtumishi wangu atakuwa mfalme juu yao; nao wote watakuwa na mchungaji mmoja; tena watakwenda katika hukumu zangu, na kuzishika amri zangu, na kuzitenda. Nao watakaa katika nchi ile niliyompa Yakobo mtumishi wangu, waliokaa baba zenu; nao watakaa humo, wao, na watoto wao, na watoto wa watoto wao, milele; naye Daudi mtumishi wangu atakuwa mkuu wao milele. Tena nitafanya agano la amani pamoja nao; litakuwa agano la milele pamoja nao; nami nitawaweka imara, na kuwazidisha, nami nitaweka patakatiфу pangu katikati yao milele. Na maskani yangu nayo itakuwa pamoja nao; naam, nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu wangu. Na mataifa watajua ya kuwa mimi Bwana ndiye ninayewatakasa Israeli, patakatiфу pangu kitakapokuwa katikati yao milele. Ezekieli 37:15–28.

Elija paanobva muSarepta kuti andoshevedza Ahabi naIsraeri yose kuGomo reKarimeri, kereke yechirikadzi yakanga yatizira murenje yakanga ichiunganidza huni mbiri dzomoto unonatsa chirikadzi pamberi pemuchato wa22 Gumiguru, 1844. Kuunganidzwa kwehuni mbiri ndiko

kuunganidzwa kwebato reMillerite, kunozadzikiswa munguva yokupedzisira yamakore makumi matanhatu namashanu inoratidzwa muna Isaya 7. Umambo hwokumusoro hwakatambura kutukwa kwaMozisi kubva muna 723 BC kusvikira muna 1798, uye umambo hwokumaodzanyemba hwakatambura kutukwa kumwe cheteko kubva muna 677 BC kusvikira muna 1844. Muna 1844, vazukuru vomweya vemarudzi maviri iwayo chaiwo vakaunganidzwa pamwe chete sechimuti chimwe, kana kuti rudzi rumwe.

Kana kusina chimwewo, Ezekieri anotsanangura matanda maviri iwayo semarudzi maviri, anozova rudzi rumwe.

Nokuti musoro weSiria ndiDhamasiko, uye musoro weDhamasiko ndiRezini; uye mukati memakore makumi matanhatu namashanu Efuremu richaputswa, kuti rirege kuva rudzi. Uye musoro waEfuremu iSamaria, uye musoro weSamaria mwanakomana waRemaria. Kana musingatendi, zvirokwazvo hamungasimbiswi. Isaya 7:8, 9.

ហើយបើយើងមិនជឿទំនាយអំពីរយៈពេលហុកសិបបួនឆ្នាំនោះទេ នោះយើងនឹងមិនគួរឃានតាំងឲ្យមាំមួនឡើយ។

Ticharamba tichitsanangura chiratidzo chaEria munyaya inotevera.